

Město Hluboká nad Vltavou přivítalo účastníky konference k pozemkovým úpravám

Ve dnech 10. - 11. dubna 2019 se setkali zájemci o problematiku ochrany půdy a krajiny v jihočeském městě Hluboká nad Vltavou na akci **XXI. KONFERENCE POZEMKOVÝCH ÚPRAV 2019**. Letošní podtitul konference, která se konala pod záštitou ministra zemědělství Miroslava Tomana, byl „Pozemkové úpravy – nové výzvy na další období“.

Více jak 150 účastníků po oba dny konference diskutovalo o základních prioritách ochrany půdy, krajiny a o pozemkových úpravách v České republice. V době, kdy naše území v posledních letech nepříznivě ovlivňují klimatické a hydrologické extrémní (tj. sucho a povodně), je nutno najít a udržovat optimální vztah mezi zachováním přírodních zdrojů a udržitelným zemědělstvím.

Po úvodních slovech významných hostů proběhly v druhé části prvního dne konference **2 panelové diskuse**. Na úvod každé byla promítnuta motivační filmová sekvence a průběh každé panelové diskuse moderoval odborník na danou tematiku. Druhý den byl věnován **přednáškám** k dané tematice.

Panelová diskuse č. 1 měla téma „Hrozby změny klimatu a jejich dopady do krajiny“

Vystupující hosté v této panelové diskusi (taktéž i v panelové diskusi č. 2) uvedli ve svých vystoupeních řadu zajímavých informací a odkazů, ke kterým mohli účastníci konference diskutovat a sdělovat svoje názory. Není technicky možné v tomto článku uvést všechny náměty, které v průběhu diskusí zazněly. V textu zápisu jsou uvedeny jen některé zajímavosti či inspirativní detaily, další podrobnosti jsou uvedeny v prezentacích, které jsou zveřejněny u tohoto článku.

Petr Hlavinka (docent Ústavu agrosystémů a bioklimatologie při Mendelově univerzitě v Brně a vědecký pracovník Ústavu výzkumu globální změny AV ČR) uvedl, že jsme součástí klimatické změny a že je nutné se na ní co nejlépe adaptovat. Jako zajímavost uvedl, že skleníkové plyny by neměly být brány jen jako „strašák moderní doby“. Pokud by se totiž v naší atmosféře nenacházely, tak by byla na planetě Zemi průměrná teplota -18°C (jejich přítomnost způsobuje průměrnou teplotu na planetě ve výši +15°C).

Linda Stuchlíková (ředitelka odboru obecné ochrany přírody a krajiny Ministerstva životního prostředí ČR) v rámci svého vystoupení informovala o Národním akčním plánu adaptace na změnu klimatu (https://www.mzp.cz/cz/narodni_akcni_plan_zmena_klimatu). Specifikovala 7 projevů změn klimatu a 10 sektorů, které budou těmito projevy změn klimatu ovlivněny. Uvedla, že bylo

formulováno celkem 350 úkolů pro různé rezorty a odborné úřady, které by měly přispět k zmírnění dopadů nepříznivých jevů provázející stávající klimatické změny.

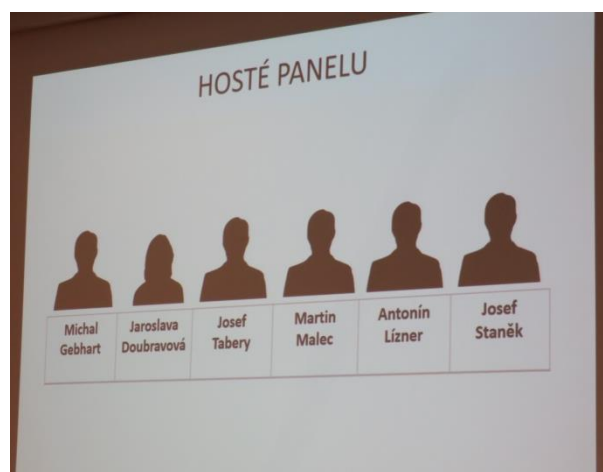
Pavla Štěpánková (Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka v Praze) objasnila účastníkům, že v ČR hrozí 2 typy povodní – povodně z přívalových srážek a říční povodně. V letošním roce budou dokončeny aktualizace map povodňového ohrožení. Tyto mapy jsou nezbytné pro proces územního plánování a pro stanovení vhodného využívání ploch v okolí říčních toků. V oblasti prevence povodní z přívalových srážek uvedla, že je specifikováno na našem území před 9 tisíci takzvaných „kritických bodů“, kterým by se v rámci ochrany půdy a krajiny měla věnovat zvýšená pozornost.

Jan Vopravil (vedoucí Oddělení Pedologie a ochrany půdy Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy) uvedl, že jednotlivé degradační procesy půdy jsou v podstatě vzájemně provázány a že je nutné nápravná opatření řešit v souvislostech jako celek. Za jeden z velmi negativních dopadů našeho stávajícího zemědělského hospodářství považuje snižování zásob organické hmoty v půdě, které souvisí se snižováním počtu hospodářských zvířat a zmenšováním ploch určených pro pěstování krmných plodin. Dále poukázal na to, že neuvážené zábory půdy a rozšiřování ploch nepropustných pro vodní srážky (především z důvodu výstavby skladových hal) snižují nevratně retenční schopnost naší krajiny.

Eduard Kavala (starosta obce Běloutín) a **Tomáš Machýček** (starosta obce Jeseník nad Odrou) uvedli svoje konkrétní zkušenosti s negativními dopady povodňových situací ve svých obcích. Za jednu z možností, jak zabránit negativním dopadům klimatických změn, považují účelné vysazování stromů v krajině. Dále je nutno v regionech lépe informovat zemědělské podnikatele o důvodech a následných přínosech plánovaných či realizovaných konkrétních pozemkových úprav.

Josef Glos (firma AGERIS - projekční, průzkumné, poradenské činnosti v krajině) uvedl, že projektant by měl v krajině vždy projektovat s ohledem na optimální využívání krajiny v budoucnosti.

Panelová diskuse č. 2 měla téma „Nástroje pro řešení hrozeb a jejich dopadů“

Michal Gebhart (ředitel Sekce řízení KPÚ a pozemkových úprav, Státní pozemkový úřad) informoval účastníky o aktuálním dění v oblasti pozemkových úprav. Seznámil přítomné i s výsledky spolupráce s Českou zemědělskou univerzitou v Praze. V areálu vysoké školy bude vybudován jednoduchý názorný typ pozemkové úpravy, aby se s tímto častým prvkem naší krajiny mohli průběžně seznamovat i naši mladí budoucí odborníci.

Jaroslava Doubravová (ředitelka Odboru metodiky pozemkových úprav, Státní pozemkový úřad) v průběhu panelové diskuse několikrát reagovala na dotazy z pléna a vyjadřovala se k několika tematicky rozdílným oblastem. Uvedla například, že pozemkové úpravy jsou nezbytnou součástí Národního akčního plánu adaptace na změnu klimatu. Dále uvedla, že vidí celkem závažný problém na regionální úrovni v tom, že se do funkce starostů obcí dostala řada „nováčků“, kteří nemají moc dobré znalosti o oblasti pozemkových úprav. K tomuto bodu blíže specifikovala, že je třeba pro hladký

průběh pozemkové úpravy dobře propracovat všechny fáze pozemkové úprav (zahájení řízení a přípravné projektové práce v terénu, vlastní návrhové práce, schválení návrhu pozemkové úpravy a zapsání do katastru, vlastní realizační práce). Dále ve svém vystoupení uvedla, že pozemkové úpravy jsou z velké části financovány z prostředků Programu rozvoje venkova a na závěr se zmínila o 12. ročníku soutěže zaměřené na pozemkové úpravy „Žít krajinou“ (více na <http://zitkrajinou.cz>).

Josef Tabery (ředitel Řídicího orgánu Programu rozvoje venkova, Ministerstvo zemědělství) ve svém vystoupení informoval o tom, jak probíhá čerpání dotačních prostředků z Programu rozvoje venkova 2014–2020, které jsou alokovány v rámci operace zaměřené na pozemkové úpravy, a představil některé úspěšně realizované projekty pozemkových úprav v regionech ČR. Dále nastínil předpokládaný vývoj v přípravě nového programového období 2021–2027.

Antonín Lízner (Svaz měst a obcí ČR) uvedl, že pozemkové úpravy by měly umožnit optimální rozvoj území a krajiny. Často však starostové obcí řeší to, že mají vypracovaný pěkný projekt na pozemkovou úpravu, ale pak již nezbyvají peníze ani síly na vlastní fyzickou realizaci.

V závěru prvního dne konference byla pro účastníky konference zabezpečena prohlídka jednoho z nejstarších muzeí v ČR - loveckého zámku Ohrada (funguje od roku 1842). Pro návštěvníky jsou připraveny expozice zaměřené na lesnictví, rybářství a myslivost a muzeum je pobočkou Národního zemědělského muzea se sídlem v Praze.

Druhý den konání konference **část programu věnovanou přednáškám** zahájila svým krátkým úvodním vystoupením paní **Veronika Vrecionová** (poslankyně, předsedkyně Spolku pro obnovu venkova ČR). Ve svém vystoupení konstatovala, že nestačí jen pozemkové úpravy realizovat, ale že se zároveň musí změnit obecně přístup člověka k využívání půdy a krajiny.

V této seminární části byly prezentovány přednášejícími tyto příspěvky (v plném znění jsou zveřejněny v příloze):

Linda Stuchlíková (Sekce ochrany přírody a krajiny, Ministerstvo životního prostředí)

„Aktuality z oblasti ochrany půdy“

Karel Wirth (odbor územního plánování, Ministerstvo pro místní rozvoj)

„Územní studie krajiny“

Jan Matějka (ředitel odboru ochrany přírody, Státní fond životního prostředí)

„Dotace z OPŽP na protipovodňovou ochranu hospodaření se srážkovou vodou a zadržení vody v krajině“

David Mišík (Státní pozemkový úřad, pobočka Tábor)

„Realizace studie na ochranu půdy a vody v povodí Jordánu“

Pro účastníky konference byla připravena řada odborných a informačních materiálů k projednávané problematice. K dispozici byly i materiály o činnosti Celostátní sítě pro venkov. Některé z nich je možno nalézt v elektronické podobě na webu MZe www.eagri.cz/venkov. Například brožura „Pozemkové úpravy - krok za krokem“ je na <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/publikace-a-dokumenty/pozemkove-upravy-krok-za-krokem-2.html>.

Aktuální informace k operaci 4.3.1 Pozemkové úpravy

Programu rozvoje venkova 2014–2020 jsou prezentovány na

<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/opatreni/m04-investice-do-hmotneho-majetku/x4-3-1-pozemkove-upravy/>